

گزیده مقاله‌شناسی توصیفی پاییز ۱۳۸۲

به کوشش کیسو فغوری

۷۷میشهری / شماره ۳۳۳۷

برادران کریم نگهبانان قصه‌های پریان

نویسنده: تامس انیل

مترجم: حمید ذاکری

مقاله

در اوایل قرن ۱۸، دو برادر، ژاکوب و ویلهلم گریم، کتابی را روانه بازار کردند که تأثیر بسیار گسترده‌ای در پی داشت. شاید کم‌تر کتابی در دنیا، با چنین برخوردهای متضادی روبه‌رو شده و تا این حد مورد اقبال قرار گرفته باشد. اما این کتاب عجیب چه بود؟ مجموعه‌ای از داستان‌های پریان که قرن‌ها در آلمان سینه به سینه نقل شده و اکنون توسط این دو جمع‌آوری شده بود. پژواک این داستان‌های معروف جهانی، هنوز در همه جا از قصرها گرفته تا جنگل‌های عمیق و تاریک، طنین افکنده است. این مطلب، روایت نویسنده آن از سفر به آلمان، گفت‌وگو با مدیر موزه برادران گریم و سفر به زادگاه آنان است. او در این متن، به طور کامل به شرح اتفاقات و چگونگی برخورد مردم با این اثر، واکنش طیف‌های گوناگون اجتماع، دولت و دانشگاهیان درباره این کتاب و برادران گریم پرداخته است.

نویسنده هم‌چنین، تاریخچه‌ای کامل درباره چگونگی شکل‌گیری این اثر و اقتباس‌هایی که از آن شده و روند تغییرات پس از چاپ اثر، بیان کرده است.

✓ جشن کتاب / شماره ۲ / بهمن ۱۳۸۲

مقایسه چهار ترجمه از جلد پنجم ماجراهای

هری پاتر

نویسنده: آرش هجازی

نقد

انتشار جلد پنجم ماجراهای هری پاتر، نوجوان جادوگر ماجراجویی که هفت سال است میلیون‌ها بزرگسال و کودک و نوجوان را در تمام دنیا مسحور کرده، در ایران هم پدیده‌ای شده است.

استقبال نوجوانان ایرانی از این مجموعه، باعث شده که در مدت یک سال پس از انتشار جلد پنجم این اثر به انگلیسی، ناشران و مترجمان گوناگون دست به کار ترجمه آن شوند. این موضوع باعث شده که نوجوانان ایرانی، برای انتخاب این ترجمه‌های متعدد، دچار سردرگمی شوند. ایران عضو معاهده بین‌المللی کپی‌رایت نیست و هر کس بخواهد، می‌تواند هر کتابی را منتشر یا ترجمه کند. حدود ۸ ترجمه از این کتاب منتشر شده که در این مطلب، چهار ترجمه بررسی شده است: هری پاتر و فرقه ققنوس، به ترجمه نیلا والا، نشر باغ، هری پاتر و محفل ققنوس، به ترجمه ویدا اسلامی، نشر تندیس، هری پاتر و سازمان ققنوس، به ترجمه پرتو اشراق، نشر ناهید، هری پاتر و فرمان ققنوس، به ترجمه هنگامه ابراهیمی مطلق، انتشار روح قلم.

در این نقد، در چندین مرحله به مقایسه اسم کتاب‌ها، فصل‌های مختلف، سطرهای اول و دوم و چند بند انتخابی از متن پرداخته است. به عنوان مثال، اسم کتاب که چهار ترجمه و چهار اسم متفاوت در ترجمه واژه order است. در فرهنگ لغت order به معنای نظم، فرمان، حکم، سفارش، حواله، نظام، طبقه، مقام، نشان، طریقه، مسلک و فرقه آمده است.

انتشارات روح قلم، همین طور از میان این مجموعه، «فرمان» را انتخاب کرده؛ بدون این که توجهی به کل داستان داشته باشد. در کتاب، با هیچ‌کدام از این معانی روبه‌رو نیستیم. با گروهی مواجهیم که به طور مخفی، برای

این مطلب، بخش دیگری از تاریخچه کمیک استریپ است. در شماره‌های پیشین تا این جا دوره شد که ادعاهای بی‌بایه و اساس روان‌شناسی به نام «فردریک ورت‌هام»، باعث شد تا کمیک استریپ، به طرز غیرمنصفانه‌ای از سوی رسانه‌های جمعی مورد حمله و سانسور گسترده قرار گیرد. به همین دلیل، در اواخر دهه ۵۰، کمیک استریپ وضعیت بسیار اسفناکی داشت و به استثنای سوپرمن، بت من، و عده انگشت شمار دیگری، تمام قهرمانان عصر طلایی کمیک استریپ، به‌دست فراموشی سپرده‌شده بودند. در همین اوضاع و احوال، رؤسای شرکت DC کمیکس، به فکر افتادند تا ژانر سوپر قهرمانی را دوباره زنده کنند. آنان برای این منظور، «فلاش: سریع‌ترین مرد روی زمین» را که در دهه ۴۰ محبوبیت زیادی داشت، انتخاب کردند.

جولیوس شوارتز، همه‌کاره کمیک‌های فلاش، تنها به این شرط قبول کرد که این قهرمان را احیا کند که بتواند تغییراتی در او به وجود آورد. در این نسخه، فلاش به کاراکتری جوان‌تر و خوش‌لیاس‌تر به نام «بری آلن» تبدیل شد که از سوپر من سریع‌تر می‌دوید و در ضمن یک مأمور پلیس دست و پا چلفتی هم بود. فلاش به زودی رکورد فروش را شکست. به سختی می‌توان اهمیت او را در تاریخ کمیک استریپ نادیده گرفت و حتی می‌شود گفت که تمام آثار مشابه در دهه‌های ۶۰ و ۷۰، مدیون این کاراکتر هستند و موفقیت خارق‌العاده او، باعث هموار شدن مسیر احیای قهرمانان فراموش شده دیگر گردید.

یکی از این قهرمانان، «فانوس سبز» بود. او در ظاهر جدید خود، لباس تمام سبز پوشید و مایه‌های علمی - تخیلی هم به ماجراهایش افزوده شد. در داستان‌های جدید، او خلبان شجاعی به نام «هال جوردن» است که با یک بیگانه فضایی در حال مرگ روبه‌رو می‌شود. این بیگانه مرموز با اهدای انگشتری جادویی، از او می‌خواهد تا جای او را به عنوان فانوس سبز - لقبی که به افسران پلیس فضایی داده می‌شود - بگیرد. بدین ترتیب، هال با تکیه بر نیروهای فوق بشری انگشتر سحرآمیز، ماجراجویی‌های خود را در سیارات مختلف آغاز می‌کند.

شرکت «دی سی» پس از آن، عنوان مجزایی برای سه قهرمان نوجوانی که «لژیون سوپر قهرمان» نامیده می‌شد، خلق کرد. این سه نفر، یعنی پسر کیهانی، پسر رعد و برق و دختر ستاره‌ای، نیروهای متنوع زیادی داشتند. برای مثال، آن‌ها قادر بودند اندام خود را کوچک و بزرگ کنند، تغییر

آرمان مشترکی دور هم جمع شده‌اند و نشان‌شان هم ققنوس است برای مبارزه مخفیانه با لرد والدمورت پلید. ما به این گروه‌ها می‌گوییم فرقه، انجمن، اخوت و گروه... «محفل» را به سادگی نمی‌توان پذیرفت؛ چرا که محفل به معنای «جمعی است که در مجلسی به منظوری گردهم آیند» (فرهنگ معین). در معنای واژه محفل، سازمان‌یافتگی به هیچ شکلی وجود ندارد. هم‌چنین، هیچ اثری از آرمان مشترک در آن نیست. محفل ممکن است یک بار تشکیل شود و دیگر تشکیل نشود، اما تشکیل order و ورود به آن اغلب با آیین تشریف همراه است. در واژه «سازمان» هم «رسمی بودن»، «علنی بودن» و نظام تشکیلاتی مشهود است، اما حضور «آرمان مشترک» مشهود نیست. بهترین ترجمه، همان «فرقه» است و البته می‌شد آن را انجمن، جمعیت، حلقه و کانون هم ترجمه کرد. در پایان، نویسنده دو ترجمه نشر باغ و نشر تندیس را دارای امتیازهای برابر دانسته است.

✓ جشن کتاب / شماره ۵ / اسفند ۸۲

اینا همشون بچه جنی اند!

نویسنده: گیتا کرکانی

مقاله

کتاب مدرسه جنی‌ها، نوشته یاکی‌ریوه، به ترجمه حنیف رضا جابری‌پور، مجموعه‌ای از داستان‌های عجیب‌ترین بچه‌ها با باورنکردنی‌ترین عادت‌هاست. این بچه‌ها اصلاً شبیه به هم نیستند و هر کدام خصوصیات خاص خود را دارند. با وجود این، خیلی خوب با هم کنار می‌آیند. آن‌ها یکدیگر را دوست دارند و در مقابل هم شکیبایی نشان می‌دهند. مدرسه جنی‌ها، یک رمان نوجوانان است، اما نویسنده با استفاده از روشی خاص، توانسته در عین حال آن را به مجموعه‌ای از داستان کوتاه تبدیل کند که می‌توان هریک را به تنهایی خواند و لذت برد. یاکی‌ریوه در این کتاب، قدرت تخیل خود را به نمایش می‌گذارد. او ماجراها را از زبان یک خبرنگار گزارش می‌کند. کتاب به زبان ساده و روان ترجمه شده است.

✓ پیلین / شماره ۲۲ / دی ۸۲

بازگشت قهرمان

تاریخچه کمیک استریپ (قسمت یازدهم)

نویسنده: مهدی ترابی‌مهریانی

مقاله

می‌شناختند. استن‌لی سعی می‌کرد برای شخصیت‌های داستان، دیالوگ‌های نسبتاً رئالیستی بنویسد. او اسم مستعار «چیز» «The Thing» را برای قهرمانش برگزید که اسم متداولی برای یک قهرمان به شمار نمی‌آمد.

در کمال تعجب، مردم از این کمیک استریپ نوجوان استقبال گرمی کردند. در اوایل دهه ۶۰ میلادی و هم‌زمان با اوج‌گیری کار مارول، خلق شخصیت‌هایی که ضدقهرمان تاریخ داستان‌های مصور به شمار می‌آیند و فاقد ویژگی‌های پهلوانی مرسوم، مثل خویشتن‌داری، تعادل روانی و دلبستگی به عدالت اجتماعی بودند، به شگرد اصلی این شرکت تبدیل شد و بدین ترتیب «هالک» به دنیا آمد.

✓ نمایش / شماره ۷۱ و ۷۰ / آذر و دی ۱۳۸۲
 کودکان فیلسوفان کم‌تجربه‌اند

گفت‌وگو

این مطلب، گفت‌وگویی با بهروز غریب‌پور، کارگردان اپرای رستم و سهراب است. ضمن پرداختن به این نمایش، درباره ویژگی‌های تأثیر عروسکی و نمایش‌نامه نیز صحبت شده است.

غریب‌پور معتقد است، خلاف تصور ما که فکر می‌کنیم کودکان، جهان را ساده می‌بینند، آن‌ها جهان را بسیار پیچیده می‌بینند. این بچه‌ها هستند که با ستاره‌ها حرف می‌زنند و یا حیوانات را دارای علائق انسانی تلقی می‌کنند. تعریف بسیار زیبایی از کودک وجود دارد که می‌گوید: «کودکان فیلسوفان کم‌تجربه‌اند». کودکان فلسفه‌ای خاص برای نگاه کردن به جهان دارند، اما از تجربه بی‌بهره‌اند و چون تجربه ندارند، شما باید بسیار با احتیاط با آن‌ها برخورد کنید و اگر می‌خواهید چیزی به آن‌ها بگویید، باید در دایره ذهنی آن‌ها بگنجد.

غریب‌پور درباره عناصر تأثیر برای کودک می‌گوید: در هرگونه تأثیر، باید زبان نمایش به گونه‌ای باشد که قدرت انتقال عواطف و اندیشه انسانی را داشته باشد. درباره کودکان این مسئله خیلی مهم‌تر است. ساده‌گویی در نمایش، نباید به مبتذل‌گویی و بی‌معنی‌گویی تبدیل شود. وی در بخش دیگری از این مصاحبه می‌گوید: در تأثیر کودک و نوجوان، باید از کودکان انسان‌های امیدواری ساخت. نازپرورده کردن کودک و جدا کردن او از دنیای واقعی، خطای بزرگی است. باید آن‌ها را مجهز کرد تا در

چهره دهند، مثل توپ بالا و پایین ببرند و هر کدام به سه قسمت تقسیم شوند. آن‌ها کلوبی را تشکیل می‌دهند، سوپر بوی را به جمع خود می‌آورند و قسم می‌خورند تا آخر عمر، از جهان هستی در مقابل تهدید دشمنان پلیدشان محافظت کنند. هواداران کمیک استریپ، از این ایده خوش‌شان آمد. شرکت «دی سی»، بازرنگی از خوانندگان می‌خواهد تا طرح‌های پیشنهادی خود را به دفتر مجله بفرستند. بدون شک، «لژیون سوپر قهرمانان»، نخستین مجموعه کمیک استریپی تاریخ به حساب می‌آید که خوانندگان خود را جدی گرفته است.

✓ پیلان / شماره ۲۳-۲۲ / بهمن و اسفند ۸۲

مارول انقلاب می‌کند

تاریخچه کمیک استریپ - قسمت دوازدهم

نویسنده: مهدی ترابی‌مهریانی

مقاله

استن‌لی و طراحان شرکت کمیک استریپی مارول، تا سال ۱۹۶۱ کمیک بوک‌های فراوانی در ژانرهای مختلف و با همکاری هم عرضه کردند، اما برای رقابت با رقیب خود، دی سی کمیکس، تصمیم گرفتند کاری بکنند. استن‌لی و دوست طراحش، جک کربی «چهار اعجوبه» را آفریدند. آن‌ها یک خانواده و همواره با مشکلات ملموس و قابل‌باور خانوادگی روبرو بودند.

هسته گروه را دانشمندی به نام «رید ریچاردز» تشکیل می‌داد. او رویای فتح کره مریخ را در سر می‌پروراند. یک روز به همراه دوست بداخلاق و قوی هیکلش (بن‌گرم) و خواهر و برادری (سوزان و جان استورم) با موشک به فضا می‌روند که در میانه راه، به دلیل اصابت اشعه‌های کیهانی، به نیروهای فوق بشری متنوعی دست پیدا می‌کند. رید ریچاردز پی می‌برد که مثل کارآگاه گجت، می‌تواند اندام خود را دراز کند و نامرئی نیز شود. جانی استورم، نوجوان پراترزی، می‌تواند خود را به گذاره‌ای از آتش تبدیل کند و بن‌گرم، مثل هیولایی نارنجی رنگ می‌شود و چهره سنگی، از توان فیزیکی منحصر به فردی سود می‌برد.

«چهار اعجوبه» در تاریخ عملکرد مارول، از اهمیت زیادی برخوردار است؛ زیرا به تنهایی فضای اکثر مجلات مصور قهرمانی را عوض کرد. اعضای این گروه هویت مخفی نداشتند؛ یعنی نقاب بر چهره نمی‌زدند و همگان آن‌ها را

مقابل مشکلات مقاومت کنند و قدرت مقابله با واقعیت را داشته باشند. در عین حال، باید در نظر داشته باشیم که چه نوع خشونت و تا چه حدی از خشونت را نشان دهیم.

✓ انتخاب / ۱۳۸۳

طنز را از کودکان دریغ نکنید

نویسنده: ابرخ بناهور

نقد

ناآگاهی از مقولات نظری، همراه با عدم شناخت دنیای درونی کودکان، آثاری به ارمغان آورده است که اگرچه برای کودکان نوشته شده‌اند، کودکان به آن‌ها روی خوش نشان نمی‌دهند.

بارزترین بازتاب ناآشنایی نویسندگان با مباحث نظری و غریبی آن‌ها نسبت به روحیه و زبان ارتباطی کودکان را می‌توان در نصیحت‌محوری، آموزش‌محوری، صراحت در کلام و انتخاب قالب و زبان نامناسب بسیاری از آثار منتشر شده مشاهده کرد. کودکان پیش و بیش از هر چیزی، می‌خواهند شاد باشند و این خواست در تمامی فعالیت‌های روزانه‌شان، حرف اول را می‌زند.

طنز که علی‌رغم اختلاف بر سر تعریف آن، یک «توع» ادبی (ژانر) است، با محوریت نهادی آفرینی، کلید کارگشایی است برای ایجاد ارتباط با کودکان شادی طلب. موفقیت آثار نویسندگانی چون «شل سیلور استاین» در بین کودکان، مؤید این نظر است. اما این‌که چرا نویسندگان ما به این نوع آثار کارساز عنایت کافی نداشته‌اند، دلایل گوناگونی دارد. قصه‌های «اسکندر کبیر» مجموعه کتابی است که تاکنون چهار جلد آن، با نام‌های «خمره گندم»، «سوغاتی»، «خواب» و «مرغ تخم‌طلایی»، تحت عنوان «طنزولوژی تاریخی»، توسط «هوشنگ معمارزاده» نوشته و «علی رادمند» آن را طراحی کرده است.

این مجموعه تلاشی جدی برای پرکردن خلأ موجود در این زمینه به نظر می‌رسد. قصه‌ها قدم‌به‌قدم کودک و نوجوان را به خصوص با کاریکاتورهای خود می‌خنداند و در پایان هر قصه، سرانجام غیرمنتظره آن، شادی مضاعفی به خواننده می‌دهد. این مجموعه، به کودکان و نوجوانان، پیروزی تفکر و درایت بر زور و قلدری را می‌آموزد و اهمیت آن را در زندگی به آن‌ها نشان می‌دهد؛ بدون این‌که این هدف، از طریق نصیحت، محقق شده باشد.

این چهار کتاب، با وجود نثر شسته و رفته، طنز قوی و طراحی جذاب، از کاستی خالی نیست. نشان دادن اسکندر به عنوان پادشاهی ابله که دغدغه‌ای جز جنگ ندارد، بزرگ‌نمایی نامعقولی است؛ گرچه بزرگ‌نمایی یکی از ترفندهای طنز است، باید مراقب تأیید این ترفند در باورپذیری اثر بود.

هم‌چنین، بهره‌برداری نوشتار و تصویر، از ابزارهایی که امروزی است و به زمان اسکندر تعلق ندارد، گرچه تلاشی است از طرف نویسنده و طراح برای تازه کردن یک مضمون تاریخی، به استحکام اثر لطمه زده است.

✓ کتاب هفته / شماره ۱۶۲ / ۲۰ دی ۱۳۸۲

امیدهای تازه در عرصه نقد

نویسنده: نگار پدram

گفت‌وگو

این مطلب، گفت‌وگویی است با پروین سلاجقه، نویسنده کتاب «صدای خط خوردن مشق» که در آن، به بررسی ساختار و تأویل آثار هوشنگ مرادی‌کرمانی پرداخته است. به نظر او، همین‌که در این سال‌ها به لزوم پدیده‌ای به نام نقد پی برده‌ایم، امیدوارکننده است، ولی تا رسیدن به وضعیت مطلوب، هنوز فاصله زیادی داریم. واقعیت این است که بخش اعظم نقد ادبی ما را نمی‌توان نقد به حساب آورد. از طرفی، در کشور ما نقد سنتی کاملاً حاکم است. هر چند در سال‌های اخیر، به مدد ترجمه آثاری در نظریه‌های ادبی، وضعیت بهتری داریم، کاربرد این نظریه‌ها به طور علمی در نقد، به هیچ‌وجه جای خود را باز نکرده و بیشتر منتقدان، این نظریه‌ها را در حد تعریف و تفسیر به کار می‌برند. منتقدان ما وقتی می‌خواهند از این نظریه‌ها به صورت کاربردی در بررسی متن استفاده کنند، از عهده بر نمی‌آیند. در نتیجه، به همان نقد سنتی قبلی روی می‌آورند. از طرفی، بیشتر نقدهایی که انجام می‌شود، نقد مؤلف است تا اثر و بیشتر به نظرگاه‌های اجتماعی نویسنده و اثر می‌پردازد و کم‌تر موردی پیش می‌آید که یک اثر، به طور کامل تشریح و ساختار هنری و ادبی آن بررسی شود یا مراحل کامل یک نقد روشمند، در آن اتفاق بیفتد. هم‌چنین، بسیاری از نقدها فقط به معرفی اثر می‌پردازند و گاه با قضاوت‌های قطعی و تهاجمی، جایگاه نقد علمی و روشمند را از آن خود می‌کنند. البته، نقدهایی هم داریم که

به ظاهر روشمند و دقیق هستند، اما اگر درست دقت کنیم، متوجه می‌شویم که در بسیاری از آن‌ها، جای لذتی به نام

لذت متن خالی است و منتقد با روح هنری اثر درگیر نشده و به شکل مکانیکی و آماری با آن برخورد کرده است.

✓ کتاب ماه کودک و نوجوان / شماره ۷۵ / ۳۰ دی ۱۳۸۲

یادداشت

- چراغ‌های رابطه تاریک‌اند
- نویسنده: حسین بکایی
- ادبیات دینی متعهد است
- نویسنده: سیدعلی محمد رفیعی
- تعریف قصه‌گویی
- نویسنده: محمد حنیف

مثاله

- جادوی انگشتری در افسانه‌های جن و پری
- نویسنده: مهرداد کریمی
- ظاهری آراسته، باطنی مغشوش
- نویسنده: حسین شیخ‌الاسلامی
- سیمای کودک در شاهنامه فردوسی
- نویسنده: روح‌الله مهدی‌پور‌عمرانی
- نقش صلح در ادبیات کودک و نوجوان
- نویسنده: ماریون دان‌باثر
- مترجم: علی خاکبازان

گزارش

- چگونه برای درک کودک معصوم بنویسیم؟
- گزارش سی و ششمین نشست نقد آثار ادبی
- رنگ، نقطه، نور و تمرکز در تصویرگری دینی
- گزارش بیست و ششمین نشست نقد آثار تصویری
- با پرسش‌های بچه‌ها چه کنیم؟
- گزارش هجدهمین نشست نقد آثار غیرتخیلی
- چه کسی زبان کودکان را می‌داند؟
- گزارش سی و دومین نشست نقد آثار ادبی
- تصویرگری نشریه و کتاب مکمل یکدیگرند
- گزارش بیست و هفتمین نشست نقد آثار تصویری

نقد

- ادبیات کودک و خردورزی فلسفی
- نویسنده: محسن هجری
- نقد کتاب: داستان‌های فکری (۱)
- نویسنده کتاب: گروه نویسندگان ایلپیل
- مترجم کتاب: افسانه پالری
- تاویلی از نه تر و نه خشک
- نویسنده: شهرام اقبال‌زاده (رازآور)
- نقد کتاب: نه تر و نه خشک
- نویسنده کتاب: هوشنگ مرادی‌کرمانی

- مادرزایی در دو پرده
- نویسنده: روح‌الله مهدی‌پور‌عمرانی
- نقد کتاب: خاله لک‌لک
- نویسنده کتاب: محمدرضا شمس
- گریز از راه‌بندان‌های قافیه
- نویسنده: جمال‌الدین لکرمی
- نقد کتاب: پرده و فال
- نویسنده کتاب: داود لطف‌الله
- صدای روشنفکران، صدای روشن هستی
- نویسنده: زری نعیمی
- نقد کتاب: وقتی مینا از خواب بیدار شد
- نویسنده کتاب: مدیا کاشیگر
- میهمانی افسانه‌ها
- نویسنده: شهرناز صاعلی
- نقد کتاب: مهمانی دیوها
- نویسنده کتاب: جعفر تونزنده‌جانی
- روایت عشق و انسان
- نویسنده: رایکا بامداد
- نقد کتاب: عشق و آینه
- نویسنده کتاب: فرهاد حسن‌زاده
- جنگ به شیوه قصه‌گویی
- نویسنده: مهدی طهوری

نقد کتاب: رفاقت به سبک تانک

نویسنده کتاب: داود امیریان

○ وقتی چراغ قرمز لبخند زد

نویسنده: یحیی علوی‌فرد

نقد کتاب: آفرین به آفتاب

سروده: غلامرضا بکتاش

○ کاش ما بزرگ‌ترها هم

نویسنده: شهره کاندی

نقد کتاب: موش کی هستی؟

نویسنده: رابرت کراوس

مترجم کتاب: فرمهر منجزی

گزارش

○ ششمین جشنواره مطبوعات کودک و نوجوان

کانون برگزار شد

نویسنده: مهدی طهوری

○ جشنواره مطبوعات امسال کانون سالی مثل

بقیه سال‌ها

نویسندگان: سمیه علیپور، مهدی طهوری

○ چهل و دومین سال فعالیت شورای کتاب آغاز شد

نویسنده: نگار پدram

○ کشف یک اثر، حرف‌های پشت پرده و داورهای

جشنواره مهرگان ادب

نویسنده: مهدی طهوری

○ جای خالی خیال دینی

گزارش سی و هفتمین نشست نقد آثار ادبی کودک و نوجوان

○ مطبوعات دینی کودک و نوجوان، زمینه‌ها و

آسیب‌ها

گزارش بیست و یکمین نشست نقد آثار غیرتخیلی کودک و

نوجوان

○ گزارش توصیفی از وضعیت کتاب‌های موسیقی

کودک و نوجوان

نویسنده: نگار پدram

○ این دیوها، این میهمانی

○ تصویرگری در کتاب‌های درسی، گذشته و حال

گزارش بیست و هفتمین نشست نقد آثار تصویری کودک و

نوجوان

○ رابطه نشانه‌شناسی، معناشناسی و ادبیات

کودک

گزارش سی و سومین نشست نقد آثار ادبی کودک و نوجوان

○ صدا، رویا، شب، عروسک

گزارشی از ۱۲ مقاله پژوهشی

نویسنده: آرزو انواری

گفت‌وگو

○ ادبیات نمایشی کودک نداریم

گفت‌وگو با منصور خلیج

✓ کتاب ماه کودک و نوجوان / شماره ۷۶ / ۳۰ بهمن ۱۳۸۲

یادداشت

○ چه کنیم با این وسوسه؟

نویسنده: مهدی جوانی

○ سهم بچه‌ها از دنیای بزرگ ارتباطات؟

نویسنده: حمید باباوند

○ مثل ماه، مثل ماهی!

نویسنده: سولماز بقایی

مقاله

○ خواندن با انگشتان

نویسنده: لائورا زایدمن

مترجم: علی خاکبازان

○ نقد ادبی و نظریه در ادبیات کودک

نویسنده: پیتر هانت

مترجم: شهرام اقبال‌زاده رازآور

○ از الهه تا نخست‌وزیر، تصور زنان در ادبیات

کودک هند

نویسنده: مانوراما یااا

مترجم: محمومه انصاریان

○ عوامل رشد ادبیات کودک تایوان و ظهور

داستان‌های نوجوان

نویسنده: شوچی دو آن

مترجم: شقایق قندهاری

- بررسی تصویری در آثار ناشران (۴) نشر افق
نویسنده: جمال‌الدین اکرمی
- ۸۰۰ سال از خردسالی تا سالمندی
نویسنده: سیدعلی محمد رفیعی
- آقا! این حد کافی نیست
نویسنده: روح‌الله مهدی پورعمرانی
- گر تو قرآن بدین نمط خوانی...
نویسنده: مهرش طهوری
- نقد مجموعه کتاب: میراث فرهنگی - ۳ جلد
نویسنده کتاب: مسعود جواهریان
- رویکرد دخترانه به ادبیات کودک و نوجوان
نویسنده: معصومه انصاریان
- برای تو می‌نویسم
نویسنده: حسین شیخ‌الاسلامی
- نقد کتاب: لهرمان من
نویسنده کتاب: رضا رئیسی
- سیاه‌مثنق اسطوره
نویسنده: شهناز صاعلی
- نقد کتاب: هاییت
نویسنده کتاب: جی. آر. آر. تالکین
- مترجم کتاب: شاهده سعیدی
- از بچه‌های اعماق
نویسنده: زری نعیمی
- نقد کتاب: دژد لعنتی
نویسنده کتاب: ورنه ریت
- یک بخش باشکوه
نویسنده: سیدمهدی یوسفی
- نقد کتاب: نام‌های از دست رفته
نویسنده کتاب: ریچارد ای کیم
- مترجم کتاب: شهلا مله‌ماسبی
- کودک، ادبیات و آرمان‌گرایی
نویسنده: محسن هجری
- نقد کتاب: سخنی درباره ادبیات کودکان و نوجوانان
نویسنده کتاب: محمود حکیمی
- کودکی صد و بیست و هفت ساله
نویسنده: رایکا بامداد

نقد کتاب: جادوگر کوچولو

نویسنده کتاب: اوتفريد پریوسر

مترجم کتاب: سپیده خلیلی

○ خواب زمستانی ساعت‌ها

نویسنده کتاب: پنفته توانایی

نقد کتاب: به دستور پدر گریویچ

نویسنده کتاب: ناهید مهدوی‌اصل

○ اولین بارقه عشق در دل دو نوجوان

نویسنده: افسانه شاپوری

نقد کتاب: رونیا دختر یک راهن

نویسنده کتاب: آستریر لیندگرن

مترجم کتاب: نسرين وکیلی

○ سارا، آلیس و سرزمین عجایب

نویسنده: سجاد مساجیان‌زند

نقد کتاب: شوالیه‌های ازدهای آهنین

نویسنده کتاب: کنیستر

مترجم کتاب: لیلا نیک‌فرجام

✓ کتاب ماه کودک و نوجوان / شماره ۷۷ / ۲۹ اسفند ۸۲

یادداشت

- کوله‌پشتی ما پشت درهای بسته مانده (نگاهی به کتاب سال)
نویسنده: عرفان نظرا‌هاری
- بچه‌های ما می‌فهمند
نویسنده: زری نعیمی
- آندر حکایت فیپا
نویسنده: شهرام رجب‌زاده

مثاله

- از باب تذکار
نویسنده: حسین یکایی
- هری پاتر، انرژی رهاشده از بزرگ مادر نخستین
نویسنده: شکوه حاجی‌نصرالله
- رد پای ضخیم لیبرال در آثار رولینگ
نویسنده: مهرش طهوری
- موارد نادرست و نامناسب داستان‌های هری پاتر کدامند؟
نویسنده: پیتر. اچ. دننون

مترجم: فاطمه زمانی

— رمان‌های هری پاتر، مصداقی کامل برای ادبیات نوجوان

نویسنده: رویرنا سالیانجر ترلیس

مترجم: آیدا شامی

— مقاله‌شناسی هری پاتر

نویسنده: آرزو انواری

— در دفاع از مانیفست...

نویسنده: حسین شیخ‌الاسلامی

— ادبیات چیست؟

نویسنده: ربکا جی. لوکانز

مترجم: شهرام اقبال‌زاده (رازآور)

— زنان در ادبیات چین

نویسنده: جین‌جین (بی‌جینگ)

مترجم: معصومه انصاریان

— تصویر خوب کدام است، تصویر زشت کدام؟
چکیده پایان‌نامه

نویسنده: آرزو انواری

گزارش

— هفتمین انتخاب

— ۵ + ۰ / بیست و یکمین دوره کتاب سال، در گفت‌وگو با داوران بخش کودک و نوجوان

نویسنده: نگار پدram

— چه کسی مینا را از خواب بیدار کرد؟

گزارش دهمین نشست نقد مخاطبان

— اف. جی. انس یعنی...

(نقد حضوری کتاب فرهنگ لغات زبان مخفی)

گزارش سی و هشتمین نشست نقد آثار ادبی

— کتاب‌های انقلاب

نویسنده: نگار پدram

— مروری بر آثار تصویری

گزارش بیست و نهمین نشست نقد آثار تصویری کودک و نوجوان

نقد

— معناشناسی سفر در ۳ اثر

نویسنده: محسن هجری

نقد کتاب: داستان‌های کارناوالی

نویسنده: شهناز صاعلی

○ تمساحی که بچه‌ها را به عمق برد

نویسنده: رایکا یامداد

نقد کتاب: تمساح غول‌پیکر

نویسنده کتاب: رولدال

مترجم کتاب: محبوبه نجف‌خانی

○ شب‌اوپز ۵ از ۱۰۰

نویسنده: زری نعیمی

○ کودکانه‌های نیما یوشیج

نویسنده: روح‌الله مهدی‌پورعمرانی

○ نقدی بر صلیب سربی، با تأکید بر زمینه‌های

تاریخی رمان

نویسنده: مصطفی ناهید

○ هزار چاله انتخاب

نویسنده: مهدی طهوری

نقد کتاب: سفر مهیج به سیام‌چاله

نویسنده کتاب: ادوارد پاکارد

مترجم کتاب: کمال بهروزکیا

○ صدای پای آب

نویسنده: شهره کاندی

نقد کتاب: شیر آب و بشقاب چینی گلدار

نویسنده کتاب: محمدرضا شمس

○ شخصیت‌های تصویری در روایت‌باستانی‌نوشده

نویسنده: سیدمحمد طلوعی برازنده

نقد کتاب: خاله سوسکه کجا می‌ری؟

نویسنده کتاب: م. آزاد

○ پرنده‌ای که آوازش رنگی بود

نویسنده: بنفشه توانایی

نقد کتاب: خانم معلم و آقای نقاش

نویسنده کتاب: علی‌اصغر سیدآبادی

○ افسوس که قدری جوان

نویسنده: شهره نورمالعی

نقد کتاب: دفترچه مشکل‌گشا

نویسنده کتاب: عباس جهانگیریان

○ باز نویسی انتقادی از هفت نقد ایرانی

نویسنده: سیدمهدی یوسفی